

jeg haaber, er rimelig Udsigt til, at vi skulle kunne faa det Forslag gennemført, at vi faa en væsentlig Del af Forbrugsafgifterne borttagne og overflyttede paa en Vikstat. Det har faaet en saadan Tilslutning Landet over, at jeg tror paa, at denne Stemning ogsaa vil kunne bære Sagen igennem. Men gif man altsaa ud fra, at dette var givet, og der saa kommer et Forslag her om Tilvejebringelse af en Alderdomsforsjorgelse paa det nu foreslaaede Vilkaar, vilde det jo i Virkeligheden kun betyde, at man til det Djemed skulde give Afkald paa den Lettelse i Sukker- og Forbrugsafgiften i det hele taget, som man kan vente at faa. Med andre Ord, stod vi rent og klart overfor Spørgsmaalet, vilde man da, naar disse Statter kunne betragtes som ophævede eller lettede, paalægge dem paany for at tilvejebringe en Alderdomsforsjorgelse? Jeg tror ikke, at nogen selv af de Herrer Forslagsstillere vilde være med dertil; de vilde søge Pengene til Alderdomsforsjorgelsen tilvejebragte paa en anden Maade og vilde ikke lægge dem paa de for Befolkningen mest trykkende Forbrugsafgifter. De ville give mig Ret i, at saaledes stiller Spørgsmaalet sig i Virkeligheden nu, om man vil anvende disse Forbrugsafgifter paa Livsfornödenheder til en Alderdomsforsjorgelse.

Der Opgave har været den, at søge at lette den mere ubemidlede i det hele taget i de Byrder, der hvile paa ham i det daglige Liv. Det er baade min og mine ærede Medforslagsstilleres Stilling og utvivlsom ogsaa dette Ting's Mening, at man skulde faa udrettet betydeligt mere og deriblandt selvfølgerlig ogsaa Gennemførelsen af en Alderdomsforsjorgelse. Men jeg tror, at man maa blive enig om, at Pengene til dette Djemed maa tilvejebringes ad andre Veje og i al Fald maa og bør de ikke udelukkende lægges paa de indirekte Statter, i det mindste ikke paa de tungeste indirekte Statter, Statterne paa de egentlige Forbrugsartikler, paa Fornødenhedsartikler. Jeg antager, at naar vi kommer til Gennemførelsen af en Alderdomsforsjorgelse for ubemidlede, ville Pengene dertil være at hente fra forskellige Kilder. Først og fremmest er det klart for mig, at Kommunerne maa komme til at bære deres væsentlige Part i Byrderne. De ærede Herrer ville jo ikke kunne være blinde for, at det Forslag, som her ligger paa Tingets Bord fra det ærede Medlem fra Vejle Amts 2den Valgkreds (Berg) og det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds (Hørup), i Virkeligheden gaar ud paa, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds jo betonedede, at spærge hele Fattigvæsenet. Hele Fattigvæsenet er

vel for meget sagt, men at det vil komme til at træde i Stedet for en væsentlig Del af Fattigbyrden, er utvivlsomt. Den samlede Fattigbyrde paa alle Landets Kommuner er, saa vidt jeg veed, omtrent 7 Millioner Kroner. Det er ikke for meget sagt, at dersom man lod en Alderdomsforsjorgelse overtage hele Forsjorgelsen af de gamle over 62 eller 60 Aars Alderen, vilde Fattigbyrden i det mindste blive nedsat med det halve — derom turde der vist ikke være Tvivl — maaste endogjaa med mere. Hvad vilde det altsaa nu sige, hvis man fulgte de ærede Forslagsstillere paa denne Vej? Det vil sige, at man af de kommunale Byrder altsaa for en væsentlig Del af de Byrder, der lignes mest i Henhold til Skatteebnen af alle de Statter, som opkræves i vort Samfund, borttager en meget betydelig Del og lægger den over paa de indirekte Statter, og da altsaa paa de Forbrugsafgifter, som hvile tungest paa Befolkningen, Sukkerstaten m. m. Det skal ikke kunne omtvistes, at dette er i Virkeligheden Hovedsiden af dette Forslags finansielle Virkning. — Jeg kan altsaa gaa ud fra, at det vil være nødvendigt, naar vi spørge om Tilvejebringelsen af Midler til en Alderdomsforsjorgelse, at for det første en Andel kommer til at hvile paa den Vigning til Kommunerne, som ganske vist har sine Skæbheder og sine Skatanker — jeg er ingenlunde nogen ubetinget Tilhænger af Kommunalvigningerne, navnlig ikke, for saa vidt de for en saa væsentlig Del hvile paa Hartkornet — men som dog, navnlig i Form af Formue- og Leilighedsstat, i Sammenligning med alle andre offentlige Byrder og Afgifter, ere de, der mest komme til at svare til Skatteebnen. Man maa altsaa ogsaa der komme til at hente en Del af Pengene til Bederlag for den Lettelse for Fattigbyrden, som vil blive en Følge af Lovforslaget. At komme ind paa enkelte Talangivelser herom vil være at gaa for meget i Detailler. Man kan nævne et Tal og et andet, men en væsentlig Del vil i alt Fald kunne komme derfra. Vi ville dernæst kunne komme til, som jeg ogsaa antager, at vi kunne faa noget Bidrag fra de indirekte Afgifter, hvortil altsaa de ubemidlede Samfundsklasser i Landet ogsaa bidrage deres Del, og det vil ikke være ubilligt, om man til et Djemed som dette, til Alderdomsforsjorgelse, ogsaa tilvejebragte nogle Penge paa en saadan Maade, at disse Samfundsklasser kom til at bære en Andel. Dette vilde altsaa, tænker jeg mig kunde ste, dersom man af de indirekte Afgifter kunde henlægge noget til Alderdomsforsjorgelse. Jeg tænker mig Muligheden af, at